

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 51. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992360089264.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Men hvad der præger *René* særligt som et Værk af den begyndende Reaktion, det er det Sigte, hvorimod Fortællingen er rettet og som den kun har tilfælles med én af de nævnte Frembringelser, Kierkegaards *Johannes Forførelsen*: den er Led i et større Hele af udpræget moralsk og religiøs Beskaffenhed; den angives at være skrevet udelukkende for at advare mod den Sjælstilstand, den skildrer, og for at vise Kristendommens Herlighed og Uundværlighed som de syge Sjæles Tilflugt. Den erklærede Hensigt med *René* er nemlig, med Amélie's Eksempel for Øje, at godtgøre Nødvendigheden af Nonneklostrenes Genoprettelse, da der kun i Klostret findes Frelse for visse Forvildelser. Rigtignok strider den udtalte fromme Tendens og det højst ufromme Indhold paa en lidet opbyggelig Maade imod hinanden. Men ogsaa dette Træk er typisk for Reaktionen og genfindes f. Eks. i de første Dele af Kierkegaards *Enten-Eller* og *Stadier*. Grundstemningen er overalt en vildt genial Nydelsestrang, som tilfredsstilles ved at blande Tanken om Død og Ødelæggelse, et vist satanisk Raseri ind i den ellers saa blide og saa naturlige Følelse af Lyst og Lykke. Det nytter da lidet, at der her som i *Atala* paa rent udvortes Maade underlægges Værket en afgjort katolsk, ja endog præstelig Tendens; Understrømmen deri er en alt andet end kristelig, ja alt andet end religiøs.